

Jak chronić Jurę?

2012-06-18

Jak chronić unikatową przyrodę Jury? Co zrobić, żeby przyszłe pokolenia miały możliwość zachwycania się jej niezwykłym krajobrazem? Czy te działania, które już zostały podjęte są skuteczne? Na te pytania szukano odpowiedzi podczas odbywającej się w Podlesicach konferencji. 14 i 15 czerwca 2012 r. goście Konferencji mieli możliwość wysłuchania prezentacji naukowców i pracowników instytucji ochrony przyrody. Wzięli również udział w sesjach terenowych prezentujących dotychczasowe efekty ochrony czynnej prowadzonej na terenie rezerwatu Góra Zborów. W podsumowującej Konferencji dyskusji udział wzięli przedstawiciele lokalnych społeczności, w tym zaangażowani w prowadzony na Górze Zborów wypas, hodowcy owiec i kóz.

Jak podkreślał Bernard Błaszczyk, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach, uczestnicy Konferencji spotkali się, aby wypracować pewien model, który pozwoli na prowadzenie właściwej ochrony przyrody na terenach chronionych.

Stan przyrody na terenie Jury Krakowsko - Częstochowskiej jest złożony - wyjaśniał dr Andrzej Tyc, Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego. - Lokalnie zachowane są cenne przyrodniczo obszary, jednak coraz większą rolę odgrywają procesy degradacji i fragmentacji środowiska przyrodniczego. Ostatnie kilkadziesiąt lat spowodowało, że gospodarowanie na tych terenach bardzo się zmieniło. Ludzie odeszli od ekstensywnego użytkowania rolniczego, które pozwalały zachować specyficzne cechy krajobrazu jurajskiego. Następuje zarastanie niegdyś pastersko użytkowanych terenów, a tym samym zanikanie otwartych terenów z odsłoniętymi skałami wapiennymi. Nakładająca się na to chaotyczna i rozproszona zabudowa zaburza harmonię krajobrazu.

Wyżyna Krakowsko - Częstochowska jest miejscem chętnie odwiedzanym przez turystów, którzy przyjeżdżają specjalnie po to, aby zobaczyć rozległe otwarte tereny z barwnymi, pachnącymi murawami. dominującymi ostańcami wapiennymi. Jura jest specyficzna, jej krajobraz jest wyjątkowy i nie powtarza się w innych częściach naszego kraju. To co ją wyróżnia, to wychodnie skalne i ostańce wapienne. Region jest wyjątkowy pod względem florystycznym i estetycznym - zaznaczyła Jolanta Prażuch, Regionalny Konserwator Przyrody w Katowicach.

Trwająca dwa dni konferencja zaprezentowała szczegółowo działania ochrony czynnej, prowadzone na terenie rezerwatu „Góra Zborów” położonego w obrębie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Ostoja Kroczycka.” W szczególności omówione zostały założenia i kierunki ingerencji w zbiorowiska ciepłolubnych muraw naskalnych. W latach poprzednich na terenie rezerwatu rozpoczęto bowiem projekty mające za zadanie przywrócenie właściwego stanu elementów przyrodniczych. Wymagały one wypracowania nieszablonowych metod w ramach działań ochrony aktywnej, stanowiących przykład właściwej ingerencji człowieka w zmieniający się ekosystem. Jak mówił profesor Andrzej Czyżok z Uniwersytetu Śląskiego, współtwórca realizowanego projektu, ważnym jest aby chronić murawy kserotermiczne z wieloma gatunkami roślin, których nie znajdzie się w innych regionach polski oraz wyjątkowe cechy jurajskiego krajobrazu, którymi są malownicze ostańce skalne, zanikające coraz częściej w lesie.

Dla organizatorów spotkania, naukowców z Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego oraz pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach, niezmiernie ważnym był także udział przedstawicieli lokalnej społeczności. Utrzymanie dobrych relacji oraz ich przekonanie o słuszności podejmowanych działań i co za tym idzie - zaangażowanie w realizowany projekt, jest nieodzownym warunkiem osiągnięcia jego trwałych efektów.

Źródło, fot: RDOŚ w Katowicach